

Evidencijski broj / Article ID: 11657836
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section: Naslovnica

JEDNA OD 18.000 'ŽRTAVA' NAM OTKRIVA :: STR. 6

BAUK OVRHA

Uzeli su mi novac i sa štedne knjižice

'Kad sam ovih dana odlučila zatvoriti račune,
shvatila sam da na njima više nemam - ništa'

DO ZADNJE LIPE

U HRVATSKOJ JE BLOKIRANO 165.000 GRAĐANA, A JEDNA OD 'ŽRTAVA' OVRŠNOG NALOGA NAM OTKRIVA:

Novac su mi oteli sa štedne knjižice!

Nije to bila oročena štednja. Na jednoj knjižici bilo je desetak eura, na drugoj pedesetak kuna, na trećoj pet eura... i kad sam ovih dana odlučila zatvoriti te račune, shvatila sam da nemam ništa

PIŠE
SANJA STAPIĆ

Kad čovjek uspije nešto uštedjeti, svoju štednu knjižicu čuva od lopova. Zamislite kako se onda osjeća kad dođe u banku i shvati da mu je račun počišćen, da nema ni prebijene lipe na toj svojoj knjižici koju je uzalud čuvao od lopova. Govori nam to ogorčena Splitska s čijih je nekoliko štednih knjižica u više različitih banaka "isparila" uštedovina.

- Nije to bila oročena štednja i na tim računima nisam imala puno novca. Na jednom je godinama bilo desetak eura, na drugom pedesetak kuna, na trećem pet eura, na četvrtom sedam... i kad sam ovih dana odlučila zatvoriti te račune, shvatila sam da nemam ništa. U nekoliko banaka su mi rekli da je novac otišao za ovrhu. Istina je, dugovala sam 150 kuna telekomoperatoru, a ukupno mi je sa svih tih računa pokupljeno 300 kuna. Banka u kojoj imam tekući račun na koji primam plaću nije dopustila da se taj ovršni nalog naplati jer bih upala u nedozvoljeni minus, pa su mi onda sjeli na štedne knjižice - kaže nam ogorčena žena i pripovijeda kako je krenula istraživati koliko joj je novca skinuto i zašto. Došla je u Financijsku agenciju (Fina) gdje su joj rekli da mora podnijeti zahtjev da bi to doznala i platila 50 kuna. Veli, ne da tih 50 kuna, a ubuduće će, uspije li uštedjeti koju kunu, novac čuvati doma u čarapi.

CJENOVNIK IZ FINE**65 kn**

provjera mogućnosti provedbe ovrhe

17 kn

naplata cijele ovrhe odjednom s računa u jednoj banci

39 kn

naplata cijele ovrhe odjednom s računa u više banaka

110 kn

provedba ovrhe u uvjetima blokade računa i zabrane raspolaganja novcem

43 kn

davanje podataka iz Očevidnika

U Hrvatskoj trenutačno 165.000 građana ima blokirane račune. Od ove godine Fina ovrhe provodi u svim bankama posvimi računima i oročenim novčanim sredstvima poduzeća i građana, prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika, bez njegove suglasnosti. Znači, na udaru se jednostavno i lako nalazi uštedevina po viđenju.

Ovrhom se na oročenu štednju ne ide tako lako, mora se čekati da oročenje istekne da bi se provela ovrha na tom novcu, a Fina stavlja zabranu raspolaganja novcem s te štednje i blokadu računa. Ako je ugovoreno da se kamate na tu štednju ne pripisuju na kraju oročenja, nego je ugovoreno periodično, kvartalno, polugodišnje ili godišnje, pripisivanje kamata, onda i kamate mogu potpasti pod ovrhu. Ako se ovrha ne naplati s drugih računa građana do isteka oročenja njegove uštedevine, onda će se naplatiti nakon isteka s glavnice i kamata. No, ako je u međuvremenu ovrhoditelj namiren i dugovi plaćeni, Fina skida blokadu i zabranu raspolaganja oročenom štednjom.

Najgore tek stiže

Nela Kovačević, voditeljica splitskog Savjetovaništa pri Savezu udruga za zaštitu potrošača, kaže da su kroz to savjetovanište prošli brojni ljudi zbog problema s dugovanjima i ovrhama te je uvjeren da na jesen i iduće godine slijedi eksplozija pravih problema s ovrhama. Jer, ovrha ima kao u priči, neplaćene račune i dugovanja građana značajno povećavaju odvjetničke naknade, a kako se s tekućih primanja smije plijeniti trećina prosječne plaće, velik dio dugova je nenaplaćen, osobito ako građani dužnici zarađuju malo i imaju kredite. Stoga će neki ovrhoditelji doći na red tek za par godina. Kovačević smatra da nam dolazi val naplate dugova iz štednje i druge imovine građana - auta, stanova.

- Tek dolaze pravi problemi u ovom korporativnom kapitalizmu, u kojem su, prema iskustvima, glavni vjerovnici banke, telekom operatori, Hrvatski radio i televizija za pretplatu te javna poduzeća koja godinama nižu gubitke. Nekad se govorilo da su vjerovnici nezaštićeni, a sada se slobodno može reći da je ugrožena minimalna egzistencija golemog broja građana koji su prezaduženi - ističe Nela Kovačević.

Nema raskida ugovora

•• Iz udruge banaka kažu da se nalog za ovrhu na oročenoj štednji provodi nakon isteka oročenja, nema raskida ugovora o oročenom depozitu, ali niti obnavljanja. Klijentu se po isteku oročenja obračunava kamata i isplaćuje na redovan račun, skupa s oročenom glavnicom, i sve zajedno ide u ovrhu ako nije do tada izvršena. Ako se kamata obračunava periodično, za vrijeme trajanja oročenja, odobrava se na redovan račun i ide u ovrhu.

Kako vam blokiraju račun

•• Zbog povjerljivosti podataka, informacije o dugovanjima ne dostavljaju se telefonom, faksom, ni e-mailom. Fina podatke iz Očevidnika daje u roku tri radna dana od dana primitka zahtjeva. Agencija vodi jedinstveni registar računa, no nema uvid u stanje računa, nego postupa po obavijesti banke o priljevu novca. U Fini vele da na račune sjedaju ovisno o nalogu ovrhoditelja, ako u njemu stoji broj računa, onda šalju ovrhu na taj račun, a u protivnom, ako nisu navedeni računi, ovrha se provodi redom, počevši od banke koja vodi najranije otvoreni račun, prema podacima iz registra računa.

Dužnici nemaju pojma o postupku ovrhe

•• Čelnica Društva za zaštitu potrošača "Potrošač" Jadranka Kolarević kaže kako za tu udruhu nije sporna potreba uredne naplate potraživanja i zaštite vjerovnika, ali vrlo upitnim smatra postupak provedbe. Ističe da dužnici često ne znaju da je postupak pokrenut sve dok ne prime rješenje o ovrhi pa je ne mogu osporavati. Stoga je, smatra, problematična odredba zakona prema kojoj se ovrha novca ovršenika provodi bez njegove suglasnosti. Dodatan problem je zamjena identiteta dužnika jer se događa da osobe istog imena kao dužnici plaćaju tuđe dugove, premda je u zakonu određeno da se ovrha provodi prema osobnom identifikacijskom broju ovršenika. Također, građani su izloženi visokim troškovima ovrhe.